

Väljaandja:	Teede- ja Sideminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.06.2002
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	24.05.2007
Avaldamismärge:	RTL 2001, 78, 1074

Jalgratturi ja mopeedijuhi eksamineerimise ja neile juhilubade väljaandmise eeskiri

Vastu võetud 22.06.2001 nr 70

Määrus kehtestatakse «[Liiklusseaduse](#)» (RT I 2001, 3, 6) § 10 lõike 5 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§1. Reguleerimisala

Määrus reguleerib 10–15-aastase jalgratturi ja 14–15-aastase mopeedijuhi (edaspidi *juhi*) eksamineerimist, neile juhtimisõiguse andmise korda ning kehtestab juhilubade vormid.

§2. Juhiloa väljaandmise tingimused

(1) Jalgratturi juhiloa väljaandmise õigust omavad lasteaed-alkkoolid, algkoolid, põhikoolid, gümnaasiumid, huvialakoolid (edaspidi *koolid*), politseiprefektuurid ja mootorsõidukijuhi koolitamise luba omavad koolitajad.

(2) Mopeedijuhiloa väljaandmise õigus on Autoregistrikeskuse (edaspidi *ARK*) büroodel.

(3) Jalgratturi või mopeedijuhiluba võib taotleda isik, kes:

- 1) on saanud Vabariigi Valitsuse 8. märtsi 2001. a määruse nr 89 «Laste liikluskasvatuse kord» (RT I 2001, 24, 139) § 8 kohaselt vastava ettevalmistuse või
- 2) on osalenud vastavaid tingimusi sisaldanud ametlikel võistlustel ja on saanud kirjaliku kinnituse selle kohta, et ta vastab jalgratturi juhiloa saamise nõuetele või
- 3) on omaalgatuslikult valmistunud eksamiseks mootorsõidukijuhi õpetaja või sõidupraktika juhendaja juhendamisel.

(4) Juhioa taotlejal peab olema lapsevanema (seadusliku eestkostja) kirjalik nõusolek jalgratturi või mopeedijuhiloa saamiseks.

2. peatükk EKSAMINEERIMINE

§3. Eesmärk

Juhiloa taotleja eksamineerimise eesmärk on selgitada tema teadmiste, oskuste ja käitumise vastavust kaitslikuks sõidukijuhtimiseks, mis on suunatud ohtusid ettenägevale juhtimisele ja teadmisele, kuidas ennast ohtude eest kaitsta ja õnnetusest hoiduda.

§4. Eksamite läbiviimise üldnõuded

(1) Juhiloa taotleja peab edukalt sooritama teooria- ja sõidueksami. Kui mopeedijuhiloa taotlejal on eelnevalt jalgratturi juhiluba, siis tuleb tal sooritada ainult sõidueksam.

(2) Eksameid võib asendada isiku edukas osalemine vastavatel ametlikel liiklusviktoriinidel või jalgratta- või mopeedisõidu võistlustel, mille kohta on juhiloa taotlejal esitada viktoriini või võistluste korraldaja poolt kinnitatud kirjalik tõend eksamiseks nõutavate tingimuste täitmise kohta.

(3) Kui isik läbis edukalt käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud liiklusviktoriini, siis tuleb tal juhiloa taotlemisel sooritada sõidueksam, kui aga isik läbis edukalt käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud jalgrattasõidu võistluse, siis tuleb tal juhiloa taotlemisel sooritada teooriaeksam.

(4)Koolid, politseiprefektuurid ja mootorsõidukijuhi koolitamise luba omavad koolitajad moodustavad teooria- ja sõidueksami läbiviimiseks vähemalt kaheliikmelise eksamikomisjoni.

(5)Eksamikomisjoni liikmel peab olema A-kategooria mootorratta või auto juhiluba vähemalt kolm aastat.

(6)Eksamikomisjoni liige ei tohi olla karistatud viimase kolme aasta jooksul mootorsõiduki juubes juhtimise eest ega liiklusalaste õigusaktide nõuete sellise rikkumise eest, mille eest on ette nähtud mootorsõiduki juhtimise õiguse äravõtmine.

§5. Eksamile lubamise tingimused

(1)Teooria- ja sõidueksamit võib sooritada käesoleva määruse § 1 nimetatud vanuse alammäära saabumisel.

(2)Juhtimisõiguse taotleja peab esitama eksamikomisjonile:

- 1) avalduse;
- 2) õpilaspileti, sünnitunnistuse või passi;
- 3) kaks identset värvifotot suurusega 35×45 mm;
- 4) lapsevanema (seadusliku eestkostja) kirjaliku nõusoleku juhiloa saamiseks;
- 5) vajaduse korral käesoleva määruse § 4 lõikes 2 nimetatud kirjaliku tõendi.

§6. Eksamite sooritamise

(1)Jalgratturi juhiloa saamiseks tuleb eksam sooritada isiku kooli, politseiprefektuuri või mootorsõidukijuhi koolitamise luba omava koolitaja juurde loodud eksamikomisjonis. Kooli taotlusel võib teooriaeksam toimuda ka kooli ruumides ja sõidueksam kooli asukoha juures asuval selleks sobival platsil.

(2)Mopeedijuhiloa saamiseks tuleb eksam sooritada isiku kooli asukohajärgses või isiku elukohajärgses ARK büroos.

(3)Teooriaeksami läbiviimisel ja hindamisel juhitudakse lisa 1 toodud nõuetest. Eksam loetakse sooritatuks, kui

- 1) jalgratturi juhiloa taotleja vastab õigesti 13 küsimusele 15-st;
- 2) mopeedijuhiloa taotleja vastab õigesti 15 küsimusele 17-st.

(4)Sõidueksami läbiviimisel ja hindamisel juhitudakse lisa 2 toodud nõuetest. Sõidueksam loetakse edukalt sooritatuks, kui tulemus vastab lisa 2 toodud nõuetele.

(5)Eksami tulemused ja eksamikomisjoni otsus protokollitakse ja protokoll kirjutatakse alla kõigi eksamikomisjoni liikmete poolt.

§7. Teooriaeksam

(1)Teooriaeksam on üldjuhul kirjalik. Eksamikomisjoni esimehe nõusolekul võib eksamit vastu võtta ka suuliselt või arvuti abil.

(2)Teooriaeksami küsimuste teematika ja arv on toodud lisa 1.

(3)Eksamineeritav peab vastama iga küsimuse kõikidele vastusevariantidele. Vastusevariante on kaks kuni neli. Jalgratturi eksami küsimuste vastusevariantides on ainult üks õige vastus, mopeedijuhiloa eksami küsimuste vastusevariantides võib olla õigete vastuste arv ühest neljani.

(4)Küsimus loetakse valesti vastatuks, kui kas või üks vastusevariant on vale või jäetud vastamata.

(5)Eksami sooritamiseks on aega 30 minutit. Selle aja jooksul vastamata jäänud küsimused loetakse valesti vastatuks.

(6)Sooritatud teooriaeksam on kehtiv kolm kuud alates eksami sooritamise päevast. Kui juhiloa taotleja ei ole selle aja jooksul sooritanud sõidueksamit, peab ta teooriaeksami uuesti sooritama.

§8. Sõidueksam

(1)Sõidueksamile lubatakse juhtimisõiguse taotleja pärast teooriaeksami sooritamist.

(2)Sõidueksam algab sõiduki ohutuse kontrolliga, mille viib läbi eksamineeritav iseseisvalt.

(3)Eksamineeritav peab oskama, olenevalt sõiduki liigist, kontrollida ja hinnata:

- 1) jalgratturi eksamil – jalgratta rehvide, pidurite ja signaalkella korrasolekut, tulede ja helkurite olemasolu ning vastavust nõuetele;
- 2) mopeedijuhiloa eksamil — mopeedi vastavust valmistaja nõuetele.

(4)Sõidueksam võetakse vastu kahes järgus:

- 1) eksami esimeses järgus kontrollitakse juhiloa taotleja sõiduki valitsemise oskust;

2) eksami teises järgus kontrollitakse selleks sobival platsil, õuealateel ja teistes jalgratta- ja mopeediliikluseks ohututes kohtades juhiloa taotleja oskust imiteeritud liikluses osalemisel.

(5) Sõidueksami esimeses järgus peab eksamineeritav sooritama lisa 2 tabelis toodud harjutused.

(6) Sõidueksami teises järgus peab eksamineeritav järgima liiklusreegleid ja kaitslikule juhtimisstiilile ning käitumisele esitatud nõudeid.

(7) Sõidueksami kestus esimeses järgus ei tohi ületada 10 minutit, teises järgus on sõidueksami kestus 15–25 minutit.

§9. Teooriaeksamil kasutatavadksamipiletid ja nende koostamine

(1) Küsimusedksamipiletite koostamiseks jalgratturitele valmistab ette Maanteeamet ja mopeedijuhtidele Autoregistrikeskus lähtuvalt lisa 1 toodud eksamiküsimuste temaatikast.

(2) Eksamipiletid jalgratturitele koostavad koolid, politseiprefektuurid ja mootorsõidukijuhi koolitamise luba omavad koolitajad ning mopeedijuhtidele ARK bürood vastavalt lisa 1 tabelile.

§10. Juhilubade trükkimine, väljajagamine ja arvestus

(1) Jalgratturi juhiloa väljastab ja peab selle kohta arvetust kool, politseiprefektuur või mootorsõidukijuhi koolitamise luba omav koolitaja.

(2) Maanteeamet korraldab jalgratturi juhilubade trükkimist ja väljastab neid koolidele, politseiprefektuuridele ja mootorsõidukijuhi koolitamise luba omavatele koolitajatele taotluse alusel.

(3) Maanteeamet peab trükitud jalgratturi juhilubade ja nende väljastamise kohta arvestust.

(4) Mopeedijuhilube trükkib ja väljastab ARK büroodele Autoregistrikeskus.

(5) ARK bürood peavad mopeedijuhiloa saajatele vormistatud ja väljastatud juhilubade kohta arvestust.

RAKENDUSSÄTE

§11. Määruse jõustumine

Käesolev määrus jõustub 2001. aasta 1. juulil.

Minister Toivo JÜRGENSON

Kantsler Margus LEIVO

Teede- ja siseministri 22. juuni 2001. a määruse
nr 70 «Jalgratturi ja mopeedijuhi eksamineerimise
ja neile juhilubade väljaandmise eeskiri»
lisa 1

TEORIAEKSAAMI TEMAATIKA JA KÜSIMUSTE ARV

Jrk nr	Eksamiküsimuste valdkond	Küsimuste arv	
		Jalgratas	Mopeed
1.	Teeandmise kohustus: a) sõiduteele sõit hoovist, teega külgnevalt alalt ja teepeenralt b) ristmikel	2	2
2.	Sõiduki asukoht sõitmisel: a) asulas b) väljaspool asulat c) manöövri sooritamisel	3	3
3.	Vasak- ja tagasipööre: a) ristmikul	2	3

	b) ristmikevahelisel alal		
4.	Ümberpõige	1	1
5.	Sõitmine ristmikel: a) reguleerimata ristmikul b) reguleeritud ristmikul	2	2
6.	Sõidutee ületamine ülekäiguraja kaudu	1	–
7.	Juhi kohustused jalakäijate ohutuse tagamisel	1	2
8.	Sõitmine jalgrattateel	1	1
9.	Sõitmine pimedas ajal ja halva nähtavuse tingimustes	1	1
10.	Jalgratturi ja mopeedijuhi ohutus ja käitumine liikluses	1	1
	Kokku	15	17

1. Teooriaeksami küsimuste sisu peab olema suunatud liiklusolukorra hindamisele, ohu tajumisele, selle ennetamisele ja kaitsliku sõidustiili arendamisele.

2. Iga küsimuse juurde lisatakse 2–4 vastusevarianti. Jalgratturi eksamiküsimuste vastusevariantides peab olema ainult üks õige vastusevariant, mopeedijuhi eksamiküsimuste vastusevariantides võib olla 1–4 õiget vastusevarianti.

Teede- ja siseministri 22. juuni 2001. a määruse
nr 70 «Jalgratturi ja mopeedijuhi eksamineerimise
ja neile juhilubade väljaandmise eeskiri»
lisa 2

SÕIDUEKSAMI ESIMISE JÄRGU ÜLESANDED OLENEVALT JUHILOA TAOTLEMISE EESMÄRGIST

1. Sõidueksami esimeses järgus peab eksamineeritav oskama valitseda sõidukit väikesel kiirusel ja sooritama ülesandes nõutud harjutused. Mopeedijuht peab lisaks oskama parkida mopeedi tugihargile ja sellelt maha võtta.

2. Sõidueksami ülesanne koosneb tabelis toodud harjutustest.

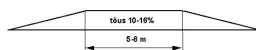
Jrk nr	Harjutuse nimetus	Jalgratas	Mopeed
1.	Sõidu alustamine tõusul	–	+
2.	Slaalomi sõitmine	+	+
3.	Sõitmine «koridoris»	+	+
4.	Kaheksa sõitmine	+	+
5.	Ringis sõitmine	–	+

3. Vea ilmlemisel on lubatud sõiduharjutuse üks korduskatse. Korduskatse ebaõnnestumisel loetakse sõidueksam mittesooritatuks.

4. Eksam loetakse mittesooritatuks, kui juhikandidaat tekitab harjutuse sooritamisel liiklusohutliku olukorra, sõidab kujundit tähistavasse piirde, ohustab inimest või sõidukit või kukub, või kui eksamineeritav ei soorita 10 minuti jooksul sõidueksami esimese järgu harjutusi.

Sõidueksami harjutused

1. Sõidu alustamine tõusul

Kaldpinna võib asendada teelõiguga, mille tõus on samaväärne.

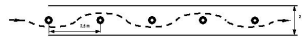
Harjutuse sisu

Sõitu alustatakse 1. käiguga kallakul ettemääratud kohast, mopeedi võib paigal hoida jalg- või käsipiduriga. Sõidu alustamisel ei tohi mopeed tagasi vajuda rohkem kui 0,3 m.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) tagasiveerimine üle 0,3 m;
- 2) ebaõige käigu kasutamine sõidu alustamisel;
- 3) mootori seiskumine;
- 4) esiratta ülestõstmine.

2. Slaalom

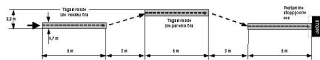
Harjutuse sisu

Läbida tuleb slaalomirada.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) koonuse või piirde vahelejätmine;
- 2) jala maha toetamine;
- 3) raja piiridest väljasõitmine;
- 4) vale käigu kasutamine mopeedi juhtimisel.

3. Koridor

Harjutuse sisu

Sõita tuleb nii, et säiliks tasakaal.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) sõitmine «koridori» külgi piiridest välja;
- 2) enne manöövri algust tagasivaatamata;
- 3) enne manöövri algust suunamärguannet andmata;
- 4) stoppjoonest üle sõitmine.

4. Kaheksa

Harjutuse sisu

Sõita tuleb nii, et säiliks tasakaal. Harjutus tuleb läbida kaks korda.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) märgatav kõrvalekaldumine harjutuse trajektooriga (üle 0,3 m paremale või vasakule);
- 2) jala maha toetamine;
- 3) vale käigu kasutamine mopeedi juhtimisel.

5. Ring

Harjutuse sisu

Sõita tuleb 2–3 ringi ringjoones raadiusega 4,5 m.

Hindamisel arvestatavad vead:

- 1) märgatav kõrvalekaldumine ringjoonest (üle 0,3 m paremale või vasakule);
- 2) jala maha toetamine;
- 3) vale käigu kasutamine mopeedi juhtimisel.

JALGRATTURI JUHILUBA

Esikül

JALGRATTURI JUHILUBA		EST	EESTI
1. Perikonnanimi	Foto 35x45 mm	
2. Eesnimed		
3. Sünniaeg ja -koht		
4. Elukoht	PK		
5. Kood		
6. Väijaarv		
7. Väijaarv ja -koht		
8. Eksami komisjoni esimees		
9. Omastiku allik	Nr. 000000	

Tagakül

SOOVTUSED OHUTUSKS SÕIDUKS
• kunagi ära tõrma liikusse u sspäsa, jata teistele võimalus sind varakult märgata
• liikuses jälg pidevat, mis toimub sinu ees, külgedel ja taga
• enne mis tahes manöövert ole veendunud, et see on ohutu
• anna oma kavatsusest õigel ajal märku
• ole veendunud, et teised liiklejad märkavad sind
• elava liikusega teel püüa vältida vasak- ja tagasipööret
• püüa vältida sõitu pimedal ajal
• kanna pees kinnitatud katsekiivrit

Juhiloo mõõtmed: 105 × 74 mm

Juhiloo värvus: heleroheline

MOPEEDIJUHILUBA

Esikül

MOPEEDIJUHILUBA		EST	EESTI
1. Perikonnanimi	Foto 35x45 mm	
2. Eesnimed		
3. Sünniaeg ja -koht		
4. Elukoht	PK		
5. Kood		
6. Väijaarv		
7. Väijaarv ja -koht		
8. Eksami komisjoni esimees		
9. Omastiku allik	Nr. 000000	

Tagakül

SOOVTUSED OHUTUSKS SÕIDUKS
• kunagi ära tõrma liikusse u sspäsa, jata teistele võimalus sind varakult märgata
• liikuses jälg pidevat, mis toimub sinu ees, külgedel ja taga
• enne mis tahes manöövert ole veendunud, et see on ohutu
• anna oma kavatsusest õigel ajal märku
• ole veendunud, et teised liiklejad märkavad sind
• elava liikusega teel püüa vältida vasak- ja tagasipööret
• püüa vältida sõitu pimedal ajal
• kanna pees kinnitatud katsekiivrit

Juhiloo mõõtmed: 105 × 74 mm

Juhiloo värvus: heleroheline

SID

SID

SID

SID

SID

SID

SID

SID

SID